

आता चलाखी थांबवा

आरक्षणाच्या प्रश्नात शिंदे व फडणवीस यांच्या सरकारने आजवर बरीच चलाखी करण्याचा प्रयत्न केला. आपण कशाही उलटसुलट भूमिका घेतल्या तरी जनतेला ते कळणार नाही व फायदा आपलाच होईल असा त्यांचा समज असावा. एरवी त्यांनी असा समज बाळगण्याला काही हरकत नसती. पण राज्यातील आरक्षणाची आंदोलने आणि प्रति-आंदोलने आता धोकादायक दिसेणे जाऊ लागली आहेत. मराठा आणि ओवीसी समुदाय एकमेकांविरुद्ध लढण्याच्या पवित्रात उभे दिसत आहेत. यात समज एखादी ठिणी पडली आणि याला हिंसक वळण लागले तर त्यात सर्व महाराष्ट्र होरपळून निघेल. त्यामुळे सर्व पक्षांचे राजकीय नेते तसेच कार्यकर्ते आणि सामाजिक संघटनांचे नेते यांनी आपापल्या समर्थकांना आवरण्याची व समजावण्याची गरज आहे. अमुक झाले तर या पक्षाचा फायदा होईल अशी गणिते मांडणे सर्वांनी, विशेषत: शिंदे व फडणवीस सरकारने थांबवायला हवे. त्यामुळे बरस झाले हे चलाखीचे खेळ असे त्यांना निश्चन सांगण्याची वेळ आली आहे. एवाई निर्णयामुळे एवाई पक्षाचा तात्कालिक फायदा होईलही कदाचित. पण त्यामुळे राज्याचे स्वास्थ्य व शांती धोकात येणार असेल तर अंतिमत: त्यात सर्वचेच नुकसान असेल हे राज्यकर्त्यांनी लक्षात ठेवावे. मराठा आरक्षणाच्या प्रश्नावर मनोज जरांगे गेले वर्षभरापासून उपेषणे करीत आहेत. जवळपास निदित्वावस्थेत गेलेला हा प्रश्न त्यांनी पुढी जिवंत केला यात शंकात नाही. मात्र ते करताना त्यांनी जे डावपेच वापरले त्यामुळे अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. आरंभी ते मराठवाड्यातील कुणी अशा नोंदी असलेल्यांना राखीव जागा देण्याबाबत अग्रही होते. मात्र त्याला पाठिबा मिळालाच त्यांनी मराठ्यांना ओवीसी कोट्यातूनच आरक्षण मिळालाच हवे अशी माणणी पुढे केली. यावाबत ओवीसींमधून निषेधाचे सूर उमटायच्या आतच निवडुका आल्या. त्यात सर्वच आंदोलने मारे पडली.

तेव्हा जरांगे, आता हाके

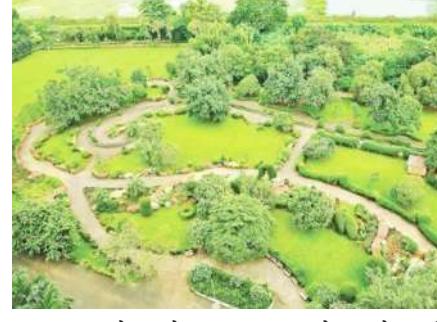
आता निवडुके निकालानंतर जरांगे यांनी पुढी उपेषण सुरु केल्यावर ओवीसी समाजालाही आपले हित जपायला हवे याची जाणीचा झाला. त्यातून लक्षण हाके यांनी प्रति-उपेषण सुरु केले. कदाचित काही राजकीय नेत्यांनी ओवीसी समाजाला भडकावले असण्याचीही शक्यता आहे. पण त्यामुळे त्यांची भीती खोली ठरत नाही. प्रातास टक्के आरक्षणामध्ये सुमारे २७ टक्के ओवीसींच्या वाट्याला आहे. त्यातूनचम्हारड्यांचासारख्या प्रबळ व सऱ्याचे मोठ्या समुदाला आरक्षण दिले गेले तर ओवीसींचा वाटा घटणार हे उघड आहे. त्यामुळे ते चवताळून उठणार हे स्पष्ट होते. आता तेव्हा घडले आहे. आणि, ही स्थिरी येण्यास सर्वस्ती एकांश शिंदे यांचे सरकार जवाबदार आहे. मुळात जरांगे यांच्या आडून मराठा समज आपल्यामारे उभे करता येईल असे शिंदे यांचे डावपेच होते. त्यामुळे च पहिल्या टप्प्यात जरांगे चे महत वाढत जाईल अशा रीतीने शिंदे यांनी त्यांची खातिरदारी केली. त्यांच्यासाठी खास दूत पाठवले. वारंवार त्यांच्याशी फोनवरून संभाषण करून त्याला प्रसिद्धी मिळेल असे पाहिले. दोनदा ते जरांगे चे उपेषण सोडवायला गेले. जरांगे यांच्या आग्राहाकार रसेसोयेरे अशी शब्दरचना सरकारी अधिसूचनेत केली. जरांगेंच्या संघटनेने त्याक राज्यभर जल्लोष केला तेव्हा त्याचे सर्व त्रेय आपल्याला मिळेल अशी व्यवस्था केली. मात्र जरांगे यांनी तो मुदा लावून धरल्यावर त्यांची पंचाईत झाली. तिथून गणिते बदलली. मग जरांगे यांनी लोकसभा मिळवडुकीत काही प्रमाणात आपला हिस्का दाखवला. नंतर अलिंकडे पुढी उपेषण सुरु केले. त्यांना शह देयासाठी हाके यांनी आंदोलन सुरु केले तेव्हा शिंदे आणि भाजपवाले पुढी त्यांना जरांगे यांच्याप्रमाणे उचलून धूर लागले आहेत. मंत्रांची शिष्टमंडळे पाठवणे, शिंदे यांनी जाहीरपणे फोन करणे, मुंबईत उच्चस्तीय आणि सर्वपक्षीय बैठक हे सगळे प्रकार पूर्वीच्या रीतीने घडत आहेत.

महाराष्ट्र भरडेल

मुळात जरांगे यांनी ओवीसी कोट्यातून मराठा समाजाला आरक्षण देण्याची माणणी केली तेव्हाच त्यांना रोखणे व कायद्यानुसार ते शक्य नसल्याचे सांगणे ही शिंदे यांची सरकार म्हणून जवाबदारी होती. ती त्यांनी पाठली तर नाही. पण त्यांना शह देयासाठी हाके यांनी आंदोलन सुरु केले तेव्हा शिंदे आणि भाजपवाले पुढी त्यांना जरांगे यांच्याप्रमाणे उचलून धूर लागले आहेत. मंत्रांची शिष्टमंडळे पाठवणे, शिंदे यांनी जाहीरपणे हे केंद्राच्या वाट्याला आहेत. आरक्षण दिले. त्याला आव्हान दिले जाणार हे पहिल्या दिवसासाठून स्पष्ट होते. विहार सरकारने जातीय जनगणनेच्या आधारे दिलेले ६५ टक्के आरक्षण न्यायालयाने द्वाबातल ठरवले आहे. त्यामुळे दहा टक्के मराठा आरक्षणाचे भवितव्यी धोक्यात आहे. आरक्षणाची मर्यादा वाढवणे हे केंद्राच्या हातात आहे. मोदी सरकार त्यावर काहीही बोलण्यास तयार नाही. दुसरे म्हणजे मराठा मतावर डोळा ठेवून चार महिन्यांपूर्वी सगेसोयेराबाबतीजारांगेंची अट मान्य करण्यात आली. आरक्षण मिळालेल्यांच्या पलनीकड्या नातेवाइकांना आपो आप राखीव जागांचा फायदा देणारी ही तरतुद कायद्याला मान्य होणे कठीन आहे हे तेव्हाही स्पष्ट होते. तरीही ती पुढे रेट्यात आही. आता हाके यांनी उपेषण सुरु केल्यावर शिंदे सरकारने तिचा फेरविचार करणार आहे. यावाबत सर्वपक्षीय बैठकीत विचार होईल असे छग्न भुजबळ काल म्हणाले. चहूकडून कोंडी झाल्यावर या सरकाराला विरोधकांची आठवण झाली आहे. जरांगे यांच्या आंदोलनाच्या काळात कुणी प्रमाणपत्रे किती मिळाली याचे रोज नवे हजारोंचे आकडे शिंदे जाहीर करीत होते. आता खोल्या प्रमाणपत्रांवर कारवाई करण्यात येईल असे स्वतः मुख्यमंत्रीच म्हणत होत. प्रमाणपत्र देण्यासाठी युद्धपात्रांवरीची मोहिम ही मुळात एक धूफेक होती. त्या मोहिमेत बेरेच गैवत्यवहार झाले असण्याची शक्यता आहे. राजकीय स्वार्थांपौटी समाजाच्या भावनांशी खेळण्याचा तो प्रकार होता. अज एकीकडे जरांगे तर दुसरीकडे होके यांची झाल्यावरीची चालू आहे. येत्या निवडुकीपर्यंत हे असेच चालू राहील. स्वतःला तात्पर्यात असेच फडणवीस हे स्वतःच स्वतःच्या जाळ्यात अडकले आहेत. त्यावहाल दुःख वाटण्याचे कारण नाही. त्यात महाराष्ट्र मात्रावर काहीही बोलण्यास तयार नाही. दुसरे म्हणजे भरडला जाणार आहे.

वर्षभर पडणारा बेहिशेबी पाऊस ही हवाम नवबदलाच्या परिणामामुळे दिसणारी समस्या असली तरी सर्जनाचे मळे फुलवण्यासाठी वेणारा मात्र एक वरदानच आहे. तो येतो आणि हिरवा बहार देऊन जातो. हा बहार जीवनप्रवाहावाहाचा मुख्य सूखावर राहत. हलकेच त्याच्यासाठी कानगोषी सुरु होतात. पाहण्यामुळे दिनक्रम बदलत नसला तरी वातावरण बदलते. एक प्रकाराचा मोकेपणा जाणवते आणि साचलेल्या भावनांना वाट मोकळी कल्प दिले जाते. या लाळव्या पाहण्याच्या आपानानेही आगदी तसेच कार्यकर्ता आहे...!

न य उत लागले आहे. एक आगाळे शिंदे डापण अंगी युग्म लागले आहे. निसारातील हा बदल आपल्याचा हिरव्या बहराकडे येणन जाणारा आहे. म्हणूनच तो उभारी देणारा आहे. हा बहार संपूर्ण चराचरामध्ये चैतन्य खेळवणारा आहे. शुक्रतात त्यामुळे त्याच्यामध्ये वेळ असेही निश्चन सांगण्याची वेळ आली आहे. एवाई निर्णयामुळे एवाई पक्षाचा तात्कालिक फायदा होईलही कदाचित. पण त्यामुळे राज्याचे स्वास्थ्य व शांती धोक्यात येणार असेल तर अंतिमत: त्यात सर्वचेच नुकसान असेल हे राज्यकर्त्यांनी लक्षात ठेवावे. मराठा आरक्षणाच्या प्रश्नावर मनोज जरांगे गेले वर्षभरापासून उपेषणे करीत आहेत. जवळपास निदित्वावस्थेत गेलेला हा प्रश्न त्यांनी पुढी जिवंत केला यात शंकात नाही. मात्र ते करताना त्यांनी जे डावपेच वापरले त्यामुळे अनेक प्रश्न निर्माण झाले आहेत. आरंभी ते मराठवाड्यातील कुणी अशा नोंदी असलेल्यांना राखीव जागा देण्याबाबत अग्रही होते. मात्र त्याला पाठिबा मिळालाच त्यांनी मराठ्यांना ओवीसी कोट्यातूनच आरक्षण मिळालाच हवे अशी माणणी पुढे केली. यावाबत ओवीसींमधून निषेधाचे सूर उमटायच्या आतच निवडुका आल्या. त्यात सर्वच आंदोलने मारे पडली.

अवतरला हिरवा बहर

हातात हात मिसळून केल्या येते हे आपल्यालाही सम जत नाही. दूर असलो तरी त्याची स्थिती सर्व जाणवत गाहतो. त्याची स्थिती सोबत सुखावर राहत. हलकेच त्याच्यासाठी कानगोषी सुरु होतात. पाहण्यामुळे दिनक्रम बदलत नसला तरी वातावरण बदलते. एक प्रकाराचा मोकेपणा जाणवते आणि साचलेल्या भावनांना वाट मोकळी कल्प दिले जाते. या लाळव्या पाहण्याच्या आपानानेही आगदी तसेच कार्यकर्ता आहे...!

आजचा समाज पर्जन्यसुक्त गणारा नाही. कुठालासा राग आलव्यानंतर मेधांची गटी व्याप्तीची असली आहे. म्हणूनच तो उभारी देणारा आहे. निसारातील वेळ आवाज केलेली गाळी येणने व्याप्तीची गटी व्याप्तीची असली आहे. जंगलांचा गाळा गाळवाला नदीनीवर्णाच्या नदीनीवर्णाच्या मारात्मक व्याप्तीची गटी व्याप्तीची असली आहे. जंगलांचा गाळा गाळवाला नदीनीवर्णाच्या नदीनीवर्णाच्या मारात्मक व्याप्तीची गटी व्याप्तीची असली आहे. जंगलांचा गाळा गाळवाला नदीनीवर्णाच्या नदीनीवर्णाच्या मारात्मक व्याप्तीची गटी व्याप्तीची असली आहे. जंगलांचा गाळा गाळवाला नदीनीवर्णाच्या नदीनीवर्ण

